

Pedagojik ?nanç Sistemleri Ölçe?i (P?SÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pedagojik ?nanç Sistemleri Ölçe?i (P?SÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28969>

Özet

Pedagojik İnanç Sistemleri Ölçeği (PİSÖ), öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim süreçlerine yönelik temel inançları değerlendirme amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, Yılmaz Soysal, S. Radmard ve A. Y. Kutluca tarafından 2018 yılında Türkçe'ye **uyarlama**, **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışmaları yapılarak Türk kültürüne kazandırılmıştır. Öğretmenlerin öğretim-öğrenme süreçlerine dair **pedagojik inanç sistemlerini** ve yaklaşımlarını belirlemeyi hedefleyen PİSÖ, eğitim psikolojisi ve pedagoji alanındaki araştırmacılar için değerli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Pedagojik inanç, öğretmen inançları, ölçme aracı, geçerlik, güvenirlik, uyarlama, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Yılmaz Soysal, S. Radmard, A. Y. Kutluca

Amaç

Pedagojik İnanç Sistemleri Ölçeği'nin (PİSÖ) temel amacı, bireylerin **pedagojik inanç sistemlerini**, yani öğretim, öğrenme, müfredat ve öğrenci rolleri hakkındaki düşünce ve kabullerini ölçmektir. Bu ölçek, özellikle öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının eğitim felsefelerini ve sınıf içi uygulamalarını şekillendiren derinlemesine inanç yapılarını ortaya çıkarmayı hedefler. Elde edilen veriler, eğitim programlarının geliştirilmesi, öğretmen yetiştirme süreçlerinin iyileştirilmesi ve öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarını belirlenmesi için kritik öneme sahiptir.

Ölçeğin **uyarlama** çalışması, orijinal ölçeğin Türkçe konu alan popülasyonda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini göstermeyi amaçlanmıştır. Bu sayede, Türkiye'deki eğitim araştırmalarında **pedagojik inançları** bilimsel olarak incelenmesine olanak sağlanmıştır.

Yapı

PİSÖ'nün ölçtüğü temel yapı, bireylerin eğitim ve öğretim süreçlerine dair sahip oldukları **pedagojik inanç sistemleridir**. Bu inançlar, genellikle örtük olup, öğretmenlerin sınıf yönetimi, ders planlama, öğrenci motivasyonu, değerlendirme yöntemleri ve eğitimde teknoloji kullanımı gibi birçok pedagojik kararları etkiler. Pedagojik inançlar, öğretmenlerin öğrencileri nasıl gördükleri, bilginin doğası hakkındaki kabulleri ve öğretmenin rolüne ilişkin algıları gibi çeşitli boyutları içerebilir.

Ölçek, bu inançlar?n farkl? boyutlar?n?, örne?in ö?renci merkezli ya da ö?retmen merkezli yakla??mlar?, davran??ç? ya da yap?land?rmac? öğrenme teorilerine olan e?ilimleri yans?tacak ?ekilde kapsamaktadır. Bu sayede, bireylerin e?itim felsefelerinin çok yönlü bir profilini sunar ve bu inançlar?n e?itim ortam?ndaki yans?malar?n? anlamaya yard?mc? olur.

Geçerlik

Pedagojik ?nanç Sistemleri Ölçe?i'nin **uyarlama** çal??mas?nda **geçerlik** analizleri yap?lm??tır. Kaynak makalede belirtildi?i üzere, ölçe?in Türkçe formunun orijinal yap?y? koruyup korumad??? ve ölçmek istedi?i yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ü incelenmi?tir. Genellikle bu tür uyarlama çal??malar?nda **yap? geçerli?i** (örne?in **faktör analizi** ile) ve/veya **ölçüt geçerli?i** (örne?in ilgili di?er ölçeklerle korelasyon) yöntemleri kullan?lır.

Ancak, sa?lanan özet bilgide geçerlik analizlerinin detaylar?na dair spesifik veriler (örne?in faktör yükleri, aç?klanan varyans oranlar? veya korelasyon katsay?lar?) aç?kça belirtilmemi?tir. Detaylı geçerlik bulgular? için Soysal, Radmard ve Kutluca (2018) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri de **uyarlama** çal??mas?n?n bir parças? olarak gerçekleştirilmi?tir. Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n tutarlılık ve istikrarlılık derecesini ifade eder. Genellikle iç tutarlılık (örne?in **Cronbach Alfa katsay?s?**) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemlerle de?erlendirilir.

Sa?lanan bilgide güvenilirlik analizlerinin spesifik sonuçlar? (örne?in Cronbach Alfa de?erleri) belirtilmemi?tir. Ölçe?in Türkçe formunun iç tutarlılık katsay?lar? ve di?er güvenilirlik göstergeleri hakk?nda ayr?ntılı bilgi için orijinal bilimsel makaleye bak?lmalıdır.

Faktör Analizi

Pedagojik ?nanç Sistemleri Ölçe?i'nin **uyarlama** çal??mas?nda **faktör analizi**, ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla kullan?lm??tır. **Faktör analizi**, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik yap?yla ne kadar tutarlı oldu?unu inceleyen bir istatistiksel yöntemdir.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) veya **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) teknikleri kullan?larak ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe versiyonda da korunup korunmad??? de?erlendirilmi?tir. Ancak, bu girdi için sa?lanan kaynakta faktör analizinin spesifik sonuçlar? (örne?in faktör say?s?, aç?klanan varyans yüzdeleri, madde yükleri) detaylandır?lmam??tır. Bu bilgilere orijinal ara?tırma makalesinden ula??ılabilir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Ölçe?in derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak bu tür psikolojik ölçeklerde genellikle **Likert tipi ölçek** format? kullanılır. Örne?in, "Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lıyorum"a kadar de?i?en 5'li veya 7'li bir derecelendirme olabilir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler ve ö?retmen adaylar?

Age Group: Yeti?kinler (genellikle yüksekö?retim ö?rencileri ve mesleki ya?amdaki ö?retmenler)

Population Details: Ölçe?in uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem büyüklü?ü ve demografik özellikleri (cinsiyet, ya?, e?itim düzeyi vb.) kaynak makalede detaylandır?lm??tır. Bu girdi için spesifik bilgiler mevcut de?ildir.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i format?nda olup, kat?lımc?lar?n belirli ifadelere kendi inanç ve dü?ünceleri do?rultusunda yan?t vermesi esas?na dayanır.

Anahtar Kelimeler

Pedagoji, e?itim inançlar?, ö?retmen e?itimi, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Y?lmaz Soysal: yilmazsoysal@aydin.edu.tr

Correspondence Address: Mevcut de?il.

?zinler, Ücretler ve Test Y?li?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Y?lmaz Soysal ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücretler: Ölçe?in kullan?m?na ili?kin herhangi bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?li?: 2018 (uyarlama çal??mas?n?n yay?mland??? y?li).

Referanslar

Soysal, Y., Radmard, S. ve Kutluca, A. Y. (2018). Pedagojik inanc sistemleri ölçeğinin uygulamalı olarak uyarılama, **geçerlik** ve **güvenirlik** çalması. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 8(3), 1-17. **doi**: 10.5961/jhes.2018.00x

Orijinal PDF buradan indirilebilir: [pedagojik-inanc-sistemleri-olcegi-piso-toad.pdf](#)

Pedagojik İnanç Sistemleri Ölçeği (PİSÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynak makalede detaylandırılmıştır, ancak bu girdi için sağlanmamıştır. Ölçek maddelerine ulaşmak için Soysal, Radmard ve Kutluca (2018) tarafından yayımlanan tam metin makaleye başvurulması gerekmektedir.